

*Петухова Єлизавета Юріївна,
студентка, спеціальність «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: Івченко Богдана-Юлія Володимирівна,
кандидат юридичних наук,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС

У 2025 році питання енергетичної безпеки та стійкості енергетичної системи набуває особливої ваги як для України, так і для Європейського Союзу. Національні інтереси України дедалі тісніше переплітаються з енергетичними пріоритетами ЄС, зокрема у контексті реалізації «Європейського зеленого курсу», відмови від викопних джерел енергії та посилення енергетичної автономії європейських держав [1].

Історичний момент приєднання української енергосистеми до європейської ENTSO-E, що відбувся в березні 2022 року в умовах війни, лише підкреслює стратегічну важливість України як ключового партнера ЄС в енергетичному вимірі.

До початку повномасштабної агресії Росії Україна вже здійснювала кроки у напрямку сталого розвитку енергетичного сектору, включаючи впровадження проектів з декарбонізації та розвитку відновлюваних джерел енергії. Ініціативи зі створення 30 ГВт потужностей у галузі сонячної та вітрової енергетики, модернізації гідроелектростанцій, розвитку біоенергетики та виробництва біометану були не лише проявом внутрішньої стратегії енергетичної трансформації, а й відповіддю на виклики європейської кліматичної політики. Завдання створення регіонального газового хабу на базі українських підземних сховищ, а також перепрофілювання газотранспортної системи визначалися як інструменти забезпечення енергетичної стійкості в регіональному контексті [2].

Війна стала каталізатором глибоких змін в енергетичних відносинах між Україною та Європейським Союзом. Агресія Росії стимулювала ЄС до прискореної відмови від російських енергоресурсів, а Україна отримала змогу довести свою надійність як енергетичного партнера. Експорт української електроенергії до країн ЄС у 2022 році та імпорт із європейського ринку під час дефіцитів свідчать про високий ступінь взаємозалежності, яка виникла між обома енергосистемами. Підвищення рівня енергетичної безпеки країн-членів ENTSO-E за рахунок інтеграції України є вагомим внеском у стратегічну стабільність регіону, особливо з огляду на поступове згортання співпраці з Росією в енергетичній сфері [2].

Вагоме значення має українська ініціатива «30 до 2030», яка передбачає створення 30 ГВт потужностей з відновлюваних джерел енергії до 2030 року. У

разі реалізації цієї мети половина енергетичного балансу України може базуватися на «чистій» енергії, що дозволить не лише забезпечити внутрішню стійкість, а й перетворити країну на експортера електроенергії та зеленого водню до ЄС. Такий вектор розвитку виводить Україну на стратегічний рівень співпраці з європейськими партнерами, забезпечуючи одночасно виконання кліматичних зобов'язань та формування нових економічних перспектив [3].

У контексті завершення дії угоди про транзит російського газу через територію України в кінці 2024 року постає необхідність перегляду використання української газотранспортної інфраструктури. Втрата доходів від транзиту може бути частково компенсована за рахунок власного видобутку природного газу, оскільки Україна посідає третє місце в Європі за розвіданими запасами. Залучення іноземних інвестицій у видобуток та розвиток газової галузі дозволить не лише забезпечити внутрішні потреби, а й посилити позиції України як постачальника ресурсу до Європи. Водночас українські підземні сховища газу, які є одними з найбільших у регіоні, можуть бути задіяні для зберігання резервів європейських країн, хоча ця перспектива значною мірою залежить від гарантій безпеки, які може надати ЄС [4, с. 9].

Україна також може зміцнити позиції у європейському енергетичному просторі через формування власної стратегії водневої економіки. Зважаючи на перспективи експорту зеленого водню, що вироблятиметься за допомогою ВДЕ, співпраця з ЄС може розширюватися у напрямках будівництва відповідної інфраструктури, транспортування та створення стандартів сертифікації [5, с. 31].

Отже, національні інтереси України в енергетичній політиці ЄС базуються на досягненні енергетичної незалежності, модернізації інфраструктури, розвитку екологічно чистої генерації та формуванні стратегічного партнерства з європейськими країнами. Взаємовигідна інтеграція в європейську енергосистему сприяє не лише зміцненню економічної стабільності та зростанню експортного потенціалу України, а й створенню умов для спільної протидії глобальним енергетичним загрозам.

Література:

1. Європейський Зелений Курс. 15 квітня 2021 року. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobotnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda>
2. European Commission. Memorandum of understanding between the European Union and Ukraine on a Strategic Partnership on Biomethane, Hydrogen and other Synthetic Gases. URL: https://energy.ec.europa.eu/publications/memorandum-understanding-between-european-union-and-ukraine-strategic-partnership-biomethane_en
3. Белоусова К. ДТЕК ініціювала проєкт "30 до 2030 року": що він передбачає. 25 травня 2022. URL: <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/dtek-inicijuvala-proiekt-30-do-2030-roku-shho-vin-peredbachaie/>
4. Morningstar R. L., Simonyi A., Khakova O., Paddy R. Transforming Ukraine into a European energy hub. Issue Brief. – Washington: Atlantic Council, Global Energy Center, 2023. 14 p.
5. Воднева стратегія України: проєкт. – Київ: Інститут відновлювальної енергетики НАН України, 2021. 91 с.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.